

Työsuojelun säädösvalmistelun seuranta 1/2022

Työ- ja tasa-arvo-osasto 11.3.2022

Sisältö

1.	Vireillä olevat työsuojelua koskevat säädöshankkeet.....	5
1.1	Työturvallisuuslain muuttaminen	5
1.2	Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista (654/2020) muuttaminen	6
1.3	Lisääntymisterveydelle työssä vaaraa aiheuttavista tekijöistä ja vaaran torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (603/2015) muuttaminen	6
1.4	Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelman toteuttaminen	7
1.5	EU:n tietosuoja-asetuksen vaikutus työsuojelusäädöksiin.....	9
1.6	Rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistaminen	9
1.7	Nuoria työntekijöitä koskeva sääntely	10
1.8	Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttaminen	11
1.9	Hallituksen esitys eduskunnalle väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdyn Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2019 yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi.....	12
1.10	Työympäristötyön erityisansio- ja ansiomitalista annetun asetuksen muuttaminen	13
1.11	Laiva-apteekkia koskevan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttaminen	14
1.12	Työkuormituksen hallintaa koskevien säännösten ja ohjeistuksen tarkistaminen.....	14
1.13	Ns. työelämän koronapassia tai vastaavaa vaihtoehtoa koskevan lainsäädännön valmistelu	15
1.14	Vähimmäispalkkauksen valvontaa koskevien säännösten muuttaminen.....	16

Johdanto

Lainsäädäntö on yksi tehokkaimmista keinoista vaikuttaa työpaikkojen ja siellä tehtävän työn turvallisuuteen ja terveellisuuteen. Sosiaali- ja terveysministeriön työ- ja tasa-arvo-osaston työsuojeluun liittyvä säädösvalmistelu sisältää kansallisen lainsäädännön valmistelun lisäksi EU-tasaisen lainsäädännön valmistelun.

Työsuojelua koskeva lainsäädäntö muodostaa oman oikeudenalansa, joskin sillä on vahva liittymä ja sama käsitteellinen ympäristö yleisen työoikeuden kanssa. Työsuojelua koskevien säännösten ydinalue muodostuu työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden suojelua koskevista säännöksistä. Keskeisin niistä on työturvallisuuslaki (738/2002).

Työsuojelua koskevaan lainsäädäntöön kuuluu työympäristön fyysistä ja henkistä turvallisuutta koskevien säännösten ohella työaikaa ja tietyssä laajuudessa muita työsuhteen ehtoja sekä työelämän yhdenvertaisuutta koskevat säännökset. Työsuhdetta koskevan lainsäädännön valmistelu kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan, mutta sen valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaiselle työsuojeluviranomaiselle (aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet).

Olennaisena osana työsuojelulainsäädäntöä ovat myös koneiden, laitteiden ja kemikaalien sekä muiden työssä käytettävien tuotteiden turvallisuuteen liittyvät säännökset.

Työsuojelua koskevan säädösvalmistelun tavoitteena on huolehtia siitä, että lainsäädäntö on vaikuttavaa, ajantasaista, tarkoituksenmukaista ja selkeätä. Lainsäädännön tulee olla työnantajien ja työntekijöiden sekä valvontaviranomaisen kannalta helposti sovellettavissa olevaa ja ymmärrettävää. Säädökset tukevat ministeriön ja työ- ja tasa-arvo-osaston strategisia tavoitteita. Säännökset eivät saa aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa yrityksille.

Säädösvalmistelun osana huolehditaan siitä, että EU:n työsuojelua koskevia aloitteita ja säädösvalmistelua seurataan valmistelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. EU-lainsäädännön valmisteluun pyritään vaikuttamaan kansallisten tavoitteiden mukaisesti.

Työsuojelua koskevien säädösten valmistelu perustuu systemaattiseen toimintaympäristön ja voimassa olevan säädöskokonaisuuden ja yksittäisen säännösten tarkoituksenmukaisuuden ja tehokkuuden seurantaan ja analyysiin. Työsuojelulainsäädäntöä

valmistellaan kolmikantaisessa työturvallisuussäännöksiä valmisteleivassa neuvottelukunnassa (TTN) yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Lainsäädäntösuunnitelmat ja -aloitteet käsitellään neuvottelukunnassa varhaisessa vaiheessa, ja valmistelu toteutetaan pääsääntöisesti neuvottelukunnan asettamissa kolmikantaisissa jaostoissa. Joissakin tapauksissa valmistelu voidaan toteuttaa virkatyönä.

Tässä noin kaksi kertaa vuodessa päivitettävässä ajankohtaistiedotteessa kuvataan sosiaali- ja terveysministeriön työ- ja tasa-arvo-osaston vastuulla olevat työsuojeluun liittyvät säädösvalmisteluhankkeet, niiden vastuuhenkilöt sekä valmisteluvaihe. Tiedotteeseen ei ole sisällytetty ministeriön 1.9.2017 voimaan tulleen organisaatiouudistuksen myötä osastolle siirtyneitä asioita (kuten tasa-arvo, lomitukset ja työterveyshuolto).

Euroopan unionissa vireillä olevat työsuojeluun liittyvät lainsäädäntöasiat sekä kuvaudet työsuojelualan EU:n toimijoista esitetään erillisessä Työsuojelun EU-tiedotteessa. Sitä päivitetään samaan aikaan tämän kansalliseen säädösvalmisteluun liittyvän tiedotteen kanssa noin kaksi kertaa vuodessa.

1. Vireillä olevat työsuojelua koskevat säädöshankkeet

1.1 Työturvallisuuslain muuttaminen

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt tekivät 11.6.2019 ehdotuksen valtiovallalle ja eräille muille toimijoille säädösmuutosten ja selvitysten tekemisestä sekä toiminnan kehittämisestä perustuen osin vuoden 2017 eläkesopimuksessa (26.9.2014) sovittuihin jatkoneuvotteluihin.

Ehdotuksessa oli seuraavat työturvallisuuslakia koskevat muutosesitykset:

Työnantajan velvollisuutta työn vaarojen selvittämiseen ja arviointiin täsmennettäisiin lisäämällä lain 10 §:n luetteloon uusi kohta, joka koskisi työajan ulkopuolella tapahtuvaa matkustamista.

Yötyötä koskevan 30 §:n ensimmäisen momentin, joka koskee työntekijän mahdollisuutta terveydellisten syiden vuoksi vaihtaa työtehtäviä tai siirtyä päivätyöhön, loppuun esitettiin lisättäväksi seuraavaa: Jos tämä ei ole mahdollista, työnantajan on, siten kuin tässä laissa säädetään, selvitettävä, voidaanko työn raskuudesta vähentää muilla toimilla. Jos työntekijälle ei voida järjestää muuta työtä siten kuin tässä pykälässä edellytetään, hänelle on pyydettyäessä selvitettävä edellä mainittuja seikkoja, joiden vuoksi työtehtävien vaihtaminen tai siirtyminen päivätyöhön ei ole mahdollista.

Lisäksi arvioitiin työturvallisuuslain henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten muutoksia, jotka johtuvat EU:n yleisestä tietosuojasetuksesta. Tavoitteena oli saattaa työturvallisuuslaki yhteensopivaksi EU:n tietosuojasetuksen kanssa.

Asia käsiteltiin työturvallisuussäännöksiä valmisteleavassa neuvottelukunnassa (TTN), jonka kokouksessa 18.3.2021 hyväksyttiin esityksen sisältö. Hallituksen esitys eduskunnalle työturvallisuuslain muuttamiseksi (HE 80/2021) annettiin eduskunnalle toukokuussa 2021. Laki 755/2021 tuli voimaan 1.10.2021.

Lisätietoja: Jarno Virtanen
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63495

1.2 Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista (654/2020) muuttaminen

Työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan HTP-jaosto valmistelee esityksen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista muuttamiseksi. HTP-arvoja koskeva säädösvalmistelu on jatkuva prosessi: vanhoja raja-arvoja päivitetään ja uusille aineille asetetaan raja-arvoja sitä mukaa kun uutta tietoa aineiden terveysvaikutuksista ilmenee. Uuden asetuksen on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2022. Tällöin ilmestyy myös STM:n julkaisu HTP-arvot 2022.

Lisätietoja: Sirkku Saarikoski ja Tanja Ylitöyrä
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63565 (Saarikoski) ja 02951 63402 (Ylitöyrä)

1.3 Lisääntymisterveydelle työssä vaaraa aiheuttavista tekijöistä ja vaaran torjunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (603/2015) muuttaminen

EU:ssa on syöpädirektiivin päivityksen yhteydessä päätetty lisätä lisääntymiselle vaaralliset kemikaalit syöpädirektiivin soveltamisalaan. Tämä edellyttää muutoksia lisääntymisterveyttä koskevaan valtioneuvoston asetukseen. Asetuksella on osaltaan pantu täytäntöön EU-direktiivi 92/85/ETY toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä. Asetuksen uudistuksen yhteydessä pyritään selkeyttämään tämän direktiivin kansallista täytäntöönpanoa. Samalla päivitetään myös asetuksen listausta lisääntymisterveydelle vaarallisiksi katsottavista tekijöistä.

Päivitystarpeita käsitellään työturvallisuussäännöksiä valmisteleivassa neuvottelukunnassa (TTN) ja sen HTP-jaostossa. Tavoitteena on saada asetusmuutokset voimaan vuoden 2022 aikana.

Lisätietoja: Sirkku Saarikoski ja Noora Pajukoski

Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

Puhelin: 02951 63565 (Saarikoski) ja 02951 63710 (Pajukoski)

1.4 Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelman toteuttaminen

Valtioneuvoston kanslia asetti syksyllä 2017 Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelman, joka toimeenpannaan vuosina 2018–2028. Ohjelmassa muutetaan arkiympäristöjä hyvinvointia ja terveyttä tukevia elämäntapoja mahdollistaviksi. Hankkeen tavoitteena on julkisiin tiloihin liittyvän terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Eduskunnan tarkastusvaliokunnan rakennusten kosteus- ja homeongelmia käsitelleen mietinnön pohjalta eduskunta antoi toukokuussa 2013 kannanoton (EK 5/2013 vp), jossa edellytettiin toimenpiteisiin hallituksen tuli ryhtyä sisäilmaongelmiin liittyvän tilanteen parantamiseksi. Valtioneuvosto on ottanut eduskunnan kannanotot huomioon ja raportoinut tästä eduskunnalle. Tulokset heijastuvat mm. useina toimeenpannutuina hankkeina sekä tarpeena jatkaa monialaista yhteistyötä käynnistetyn toimenpideohjelman puitteissa.

Toimenpideohjelman tavoitteita ovat mm.

- Julkisen rakennuskannan tervehtyttäminen
- Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastavuuden ennaltaehkäisy rakentamisen, viestinnän ja terveydenhuollon keinoin
- Sisäilmasta kärsivien hoidon ja kuntoutuksen edistäminen ja sosiaaliturvan selvittäminen
- Rakennuksiin liittyvän terveydellisen riskin arvioinnin parantaminen

- Osaamisen ja ohjeistuksen lisääminen kattavasti erityisesti terveydenhuollon, rakennusfysiikan, rakennusvalvonnan, kuntotutkimuksen ja hankintaosaamisen alueilla
- Rakentamiseen ja kiinteistöjen ylläpitoon liittyvien prosessien vahvistaminen mm. rakennustöiden olosuhteiden hallinnan ja laadunvarmistuksen keinoin.

Pääministeri Marinin hallitusohjelmaan on kirjattu, että toimintaohjelmaa jatketaan ja varmistetaan, että ohjelma johtaa vaalikauden aikana tarvittaviin lainsäädäntömuutoksiin ja toimenpiteisiin. Hallitusohjelmaan sisältyy lisäksi kirjaus, jonka mukaan terveys- ja työsuojeluviranomaisten toimivaltuuksia laajennetaan korjauksiin velvoittamisessa.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on tehty selvitys, jossa verrattiin keskenään työsuojelu- ja terveydensuojelulainsäädäntöä toimintaohjelmaan liittyviltä osilta mahdollisten säädösmuutostarpeiden kartoittamiseksi. Lisäksi työturvallisuussäännöksiä valmistelevalle neuvottelukunnassa on ollut keväällä 2021 keskusteltavana, voidaanko hallitusohjelman kirjaus toimivaltuuksien laajentamisesta kattaa sillä, että jatkossa työsuojeluviranomainen säännönmukaisesti ilmoittaisi rakennusvalvontaan, jos rakennuksen omistaja ei ole huolehtinut MRL:n mukaisesta kunnossapitovelvoitteesta. Työsuojeluviranomaisen ilmoitusvelvollisuuden laajentaminen on sisällytetty maaliskuussa 2022 aloittaneen vähimmäispalkkauksen valvontaa koskevien säännösten muuttamista varten asetetun jaoston toimeksiantoon. Kyseisen jaoston on tarkoitus laatia hallituksen esitys annettavaksi syksyllä 2022.

Lisätietoja: Antti Janas ja Mari Leinonen

Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

Puhelin: 02951 63501 (Janas) ja 02951 63509 (Leinonen)

1.5 EU:n tietosuoja-asetuksen vaikutus työsuojelusäädöksiin

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat keväällä 2016 asetuksen luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelystä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EU 2016/679; tietosuoja-asetus). Tietosuoja-asetus on kaikilta osiltaan velvoittava ja sitä on sovellettu 25.5.2018 lukien sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Sosiaali- ja terveysministeriön työ- ja tasa-arvo-osastolla on selvitetty, mitä muutoksia tietosuoja-asetus aiheuttaa työsuojelulainsäädäntöön. Muutostarpeita on myös käsitelty työturvallisuussäännöksiä valmisteleivassa neuvottelukunnassa. Tietosuoja-asetuksen edellyttämät muutokset on tarkoitus toteuttaa lainsäädännössä sitä mukaa, kun säädöksiä muutoinkin muutetaan. Niiden työsuojelusäädösten osalta, joihin ei kohdistu muita muutostarpeita kuin tietosuoja-asetuksesta johtuvat, on tarkoitus antaa erillinen hallituksen esitys. Tällä erillisellä esityksellä muutettaisiin työsuojeluhenkilökästeristä annettua lakia (1039/2001) ja panostajalakia (423/2016). Tämä työsuojelusäädöksiä koskeva erillinen esitys on valmisteilla ministeriön työ- ja tasa-arvo-osastolla virkatyönä. Hallituksen esityksen antaminen siirtyy seuraavalle hallituskaudelle ja eduskunnalle.

Lisätietoja: Jarno Virtanen
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63495

1.6 Rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten uudistaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on selvittänyt rakennustyön turvallisuutta koskevan sääntelyn ajantasaisuutta ja toimivuutta. Tarkastelun kohteena ovat erityisesti rakennustyön turvallisuudesta annettu valtioneuvoston asetus (205/2009) sekä työturvallisuuslain (738/2002) rakennustyötä koskevat säännökset. Aiheesta pyydettiin aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden näkemykset sekä kuultiin työmarkkinajärjestöjä ja muita sidosryhmiä.

Työturvallisuussäännöksiä valmisteleva neuvottelukunta (TTN) asetti kesäkuussa 2020 jaoston, jonka tehtävänä on käydä läpi muutosehdotukset sekä valmistella esitys säännösten lisäämis- tai muuttamistarpeista. Jaoston toimikausi on 1.9.2020-15.9.2022.

Jaoston toiminta on ollut koronaan liittyvien valmistelutehtävien vuoksi keskeytyneenä. Jaoston on tarkoitus jatkaa toimintaansa syksyllä 2022. Samassa yhteydessä on tarkoitus pidentää edellä mainittua jaoston toimikautta Lisätietoa jaostosta, sen kokoonpanosta ja toiminnasta löytyy osoitteesta <https://www.tyosuojelu.fi/tietoameista/toiminta/rakennusjaosto>. Verkkosivua päivitetään jaoston työn edetessä.

Lisätietoja: Mari Leinonen ja Antti Janas
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63509 (Leinonen) ja 02951 63501 (Janas)

1.7 Nuoria työntekijöitä koskeva sääntely

Työturvallisuussäännöksiä valmistelevassa neuvottelukunnassa (TTN) on selvitetty muutostarpeita sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta (188/2012) ja sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta (189/2012). Jos neuvottelukunta katsoo luetteloiden päivittämisen tarpeelliseksi, muutokset valmistellaan STM:ssä virkатыönä vuoden 2022 aikana.

Sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteltiin virkатыönä muutoksia nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä annettuun valtioneuvoston asetukseen (475/2006). Muutoksilla luovuttiin velvollisuudesta lähettää työsuojeluviranomaiselle selvitys nuoren työntekijän valvonnan järjestämisestä ja tarpeellisesta perehdyttämisestä. Lisäksi nykytilan säilyttämiseksi oppivelvollisuuden pidentyessä muutettiin pykälää, jossa säädetään nuoren työntekijän huoltajalle tehtävästä ilmoituksesta koskien vaarallisen työn tekemisestä. Myös asetuksen terminologiaa tutkintojen suhteen ajantasaistettiin.

TTN käsitteli ja hyväksyi muutokset kesäkuussa 2021. Valtioneuvoston asetus (798/2021) tuli voimaan 1.10.2021.

Lisätietoja: Tanja Ylitöyrä
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63402 (Ylitöyrä)

1.8 Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain, eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttaminen

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006) eli ns. valvontalakia on muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun asetuksen (EU 2019/1020) eli ns. EU:n markkinavalvonta-asetuksen johdosta. Kyseistä asetusta alettiin soveltaa pääosin kesällä 2021. Valvontalakiin lisättiin säännökset koskien uusia markkinavalvontaviranomaisen toimivaltuuksia. Lisäksi eräiden teknisten laitteiden valvonnasta annettuun lakiin tehtiin tarvittavat viittaukset markkinavalvonta-asetukseen sekä asetuksesta johtuvat muutokset seuraamuksia koskevaan sääntelyyn.

EU-asetuksen edellyttämien muutosten lisäksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettuun lakiin tehtiin eräitä muita tarkennuksia. Esityksellä muun muassa laajennettiin työsuojeluviranomaisten velvollisuutta tehdä ilmoitus poliisille siten, että jatkossa ilmoitus tulee tehdä myös epäillyistä ihmiskaupparikoksista. Lisäksi nykyisin valtioneuvoston asetuksen tasolla oleva sääntely asbestipurkutyöstä tehtävän ennakoilmoituksen sisällöstä siirrettiin lain tasolle valvontalain 48 §:ään siltä osin kuin on kyse työntekijän terveydentilaa koskevien tietojen käsittelystä.

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta (920/2021); laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain muuttamisesta (921/2021) ja laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (922/2021) sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamiseen liittyvä valtioneuvoston asetus asbestityön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (930/2021) tulivat voimaan 15.11.2021.

Lisätietoja: Mari Leinonen (koko esitys) ja Pirje Lankinen (markkinavalvonta)
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63509 (Leinonen) ja 02951 63488 (Lankinen)

1.9 Hallituksen esitys eduskunnalle väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdyn Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2019 yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) työkonferenssissa kesäkuussa 2019 hyväksyttiin yleissopimus ja sitä täydentävä suositus väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä. Sopimuksen tarkoituksena on suojella työntekijöitä ja muita työelämässä olevia henkilöitä väkivallalta ja häirinnältä. Väkivaltaa ja häirintää ehkäistään ja poistetaan lähestymistavalla, jonka tulisi kattaa eri keinoja kuten lainsäädäntö, politiikat, strategiat, valvonta, täytäntöönpano, oikeussuojakeinot, seuraamukset, ohjaus ja koulutus.

[Violence and Harassment Convention, 2019 \(No. 190\)](#)

[Violence and Harassment Recommendation, 2019 \(No. 206\)](#)

Sosiaali- ja terveysministeriö pyysi syksyllä 2019 lausunnot asian kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, työmarkkinajärjestöiltä ja muilta tahoilta yleissopimuksen ratifiointiedellytyksistä. Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella keväällä 2020. Hallituksen esitysluonnosta ja saatua lausuntopalautetta on käsitelty ILO-neuvottelukunnassa ja

sen sopimusjaostossa. Lausuntopyynnöt sekä annetut lausunnot ovat saatavissa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön internetsivuilla osoitteessa <https://stm.fi/hankkeet>, hankkeen tunnus on STM068:00/2019.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kesäkuussa 2022. Asiaan kuitenkin vaikuttaa komission ehdotuksen (COM(2020) 24 final) käsittely. Ehdotus koskee jäsenvaltioiden valtuuttamista ratifioimaan väkivaltaa ja häirintää koskeva ILO:n yleissopimus. Komission ehdotuksen käsittely on viivästynyt.

Lisätietoja: Hanna-Mari Pekuri
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63459

1.10 Työympäristötyön erityisansio- ja ansiomitalista annetun asetuksen muuttaminen

Työympäristötyön erityisansio- ja ansiomitalista on säädetty asetuksella (106/1997). Työympäristömitalitoimikunnan asettamassa uudistamisryhmässä on suunniteltu näihin ansiomerkkeihin liittyviä muutoksia. Tarkoituksena on, että jatkossa valittaisiin vuosittain Vuoden työympäristötoimija, jolle myönnetään kultainen erityisansiomitali. Pronssisesta ansiomitalista olisi tarkoitus luopua. Tunnustuksen voisi saada henkilö tai yhteisö. Tunnustus toimisi kannustuksena jatkamaan ansiokasta työtä työympäristön kehittämiseksi, ei palkintona elämäntyöstä. Palkitsemistoimikunta valitsee vuosittain ohjeellisen teeman, joka ohjaa tunnustuksen kohdentamista. Mitalin hallinnointi siirtyisi Tapaturmavakuutuskeskuksesta Työturvallisuuskeskukselle.

Tämän työn pohjalta on valmisteltu luonnos tasavallan presidentin asetukseksi työympäristötyön erityisansiomitalista. Luonnos on ollut lausuntokierroksella 8.2.-11.3.2022. Asetus on tarkoitus antaa vuoden 2022 keväällä.

Lisätietoja: Kaisu Ahtola
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63785

1.11 Laiva-apteekkia koskevan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttaminen

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella 811/2021 muutettiin laiva-apteekista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (589/2015) liitteitä. Asetus tuli voimaan 15.11.2021. Muutos koski laiva-apteekkiasetuksen liitteitä 1–4, joissa määritellään aluksilla edellytetyt lääkkeet ja hoitotarvikkeet, vaarallisia aineita sisältävän lastin edellyttämät lääkkeet ja hoitotarvikkeet, laiva-apteekin ensihoitopakkauksen sisältö sekä pelastusveneiden ja -lauttojen lääkkeet ja hoitotarvikkeet.

Asetusmuutoksella liitteissä määritellyt lääkevalmisteet ja hoitotarvikkeet saatettiin ajan tasalle ja nykyisiä hoitokäytäntöjä vastaavaksi. Asetusmuutoksella pantiin täytäntöön komission direktiivi 2019/1834, joka koskee laivasairaanhoidon koskevan direktiivin 92/29/ETY liitteiden II ja IV muuttamista puhtaasti teknisten mukautusten osalta.

Lisätietoja: Jenny Rintala
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63421

1.12 Työkuormituksen hallintaa koskevien säännösten ja ohjeistuksen tarkistaminen

Työmarkkinakeskusjärjestöt esittivät sosiaali- ja terveysministeriölle keväällä 2021, että työturvallisuussäännöksiä valmisteleavan neuvottelukunnan (TTN) yhteyteen perustetaan työn kuormituksen hallintaan keskittyvä kolmikantainen määräaikainen jaosto, jonka tehtävänä on aiheeseen liittyvän työsuojelusäännösten ja ohjeistuksen tarkastelu ja sen pohjalta kehittämistarpeiden arviointi.

TTN asetti työkuormituksen hallinta -jaoston toimikaudeksi 15.10.2021-31.12.2022. Sen tehtävänä on selvittää ja koota työn kuormituksen hallintaan ja työhyvinvoinnin tukemiseen liittyvien työsuojelua koskevien säännösten, ohjeiden sekä oppaiden

muodostama kokonaisuus ja arvioida niiden päivitys- ja kehittämistarve. Työkuormituksen hallinnan osalta jaosto keskittyy psykososiaaliseen kuormitukseen.

Jaoston tulee myös tehdä ehdotus siitä, miten hallituksen marraskuussa 2020 tehty linjaus yli 55-vuotiaiden työllisyyden edistämiseksi tehtävästä työturvallisuuslain tarkistamisesta toteutetaan. Hallitus edellytti yli 55-vuotiaiden työllisyyden edistämiseksi laadituissa toimenpiteissään, että työssä jatkamista edistetään tarkistamalla työturvallisuuslakia muutoksilla, joilla korostetaan iän ja ikääntymisen sekä työn fyysisen ja henkisen kuormituksen merkityksen huomioon ottamista toimissa, joilla työnantajan velvollisuutena on huolehtia työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

Jaoston toimeksiantoa on täydennetty maaliskuussa 2022 siten, että jaoston tulee ottaa työssään huomioon hallituksen 11.2.2022 päättämiin työllisyystoimiin sisältyvä kirjaus koskien työturvallisuuslakia. Jaosto aloittaa edellä todetun lainsäädännön päivitys- ja kehittämistarpeen arvioinnin pohjalta työturvallisuuslain ja/tai muun säädöksen muuttamisen psykososiaaliseen kuormitukseen liittyen tavoitteena vahvistaa työkyvyn tukemista ja työelämässä pysymistä. Tähän liittyvä lainsäädäntö annetaan seuraavan hallituksen ja eduskunnan aikana.

Lisätietoja: Jenny Rintala ja Antti Janas

Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

Puhelin: 02951 63421 (Rintala) ja 20351 63501 (Janas)

1.13 Ns. työelämän koronapassia tai vastaavaa vaihtoehtoa koskevan lainsäädännön valmistelu

Hallitus päätti neuvotteluissaan 30.11.2021, että ns. työelämän koronapassin valmistelua jatketaan kolmikantaisesti. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 9.12.2021 työryhmän ns. työelämän koronapassia tai vastaavaa vaihtoehtoa koskevan lainsäädännön valmistelua varten. Asettamispäätöksessä valmistelun tavoitteena oli löytää keino tai keinoja entistä parempaan työpaikkojen turvallisuuden hallintaan, millä ehkäistään ja estetään altistumista covid-19-virukselle työssä.

Työryhmä luovutti 11.2.2022 raporttinsa, jossa on laadittu luonnos hallituksen esitykseksi työturvallisuuslain väliaikaisesta muuttamisesta. Työturvallisuuslakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan työnantajalla olisi oikeus käsitellä tietoa työntekijän covid-19-rokotuksesta tai tämän sairastamasta covid-19-taudista. Tietojen käsittelyoikeus työnantajalla olisi, jos työhön liittyy ilmeinen vaara altistua covid-19-tautia aiheuttavalle virukselle ja tieto on tarpeen työn vaarojen selvittämisen ja arvioinnin tekemiseen tai tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseen virukselle altistumisen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi. Työntekijän olisi pyydettäessä esitettävä työnantajalle luotettava selvitys kyseisistä tiedoista. Esityksessä ehdotetaan lisäksi säädettäväksi henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä suojakeinoista. Esityksen tavoitteena on parantaa työnantajan edellytyksiä huolehtia työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä koronaepidemian aikana.

Niin sanotun koronapassin käyttöön ottamiselle työelämässä ei työryhmässä katsottu olevan edellytyksiä.

Hallituksen koronaministerityöryhmä linjasi 22.2.2022, että työryhmän esitys laitetaan lausuntokierrokselle. Hallituksen esityksen mahdollinen antaminen sekä voimassaoloaika arvioidaan lausuntokierroksen jälkeen ottaen huomioon silloin vallitseva epidemiatilanne.

Lisätietoja: Antti Janas ja Hanna-Mari Pekuri
Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
Puhelin: 02951 63501 (Janas) ja 02951 63459 (Pekuri)

1.14 Vähimmäispalkkauksen valvontaa koskevien säännösten muuttaminen

Hallitus päätti 11.2.2022 työllisyystoimiensa yhteydessä käynnistää lainvalmistelun koskien työsuojeluviranomaisen ilmoitusvelvollisuuden laajentamista sekä alipalkkauksen säätämistä seikaksi, josta työsuojeluviranomainen voi antaa kehotuksen. Tässä yhteydessä otetaan huomioon, etteivät yksityisoikeudelliset tulkintariidat ulotu viranomaisen toimivallan piiriin.

Työturvallisuussäännöksiä valmisteleva neuvottelukunta asetti valmistelua varten jaoston, jonka tehtävänä on laatia hallituksen toimeksiannon reunaehtojen mukainen ehdotus tarvittavista muutoksista työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettuun lakiin. Jaoston toimikausi on 10.3.-9.9.2022. Tavoitteena on antaa asiasta hallituksen esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2022.

Lisätietoja: Jarno Virtanen ja Mari Leinonen

Sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

Puhelin: 02951 63495 (Virtanen) ja 02951 63509 (Leinonen)